

Bylo to v čase mé vlády za tiché hvězdnaté noci, kdy oheň u mých nohou ztrácel sílu a zhasínal, a já, který jsem seděl pod tou noční oblohou na kamenném stolci, jsem podřimoval a skoro usínal s ohněm. Usnul bych tvrdě, kdyby vítr nepřinesl z údolí nějaké zvuky. Probral jsem se, zadíval do tmy a zaposlouchal se. Rozeznal jsem hučení motoru, lidské hlasy a štěkot psa. Vzpomněl jsem si na podobnou noc před desítkami let, kdy dole v údolí burácely silné motory, ozývaly se lidské výkřiky a řvali rozvzteklí psi. Tehdy k našemu ohni přidusala jednotka ozbrojenců, mladých mužů v temných uniformách páchnoucích střelbou a odhodláním. Sice to nebylo v čase mé vlády, ale byl jsem to já, Měsíc padajícího listí, kdo se jim pokusil přátelsky vysvětlit, že po našem campu se nedusá, a mířit na nás zbraní je nezdvořilé, a že to nemůžeme u našeho ohně trpět. Abych to zkrátil - pokud si ještě vzpomínám, kosti těch nechápavých ozbrojených mužů práchnivějí v protějším svahu.

Zpočátku jsem neměl pocit, že by se ty zvuky z údolí měly týkat nás, ale do mých myšlenek a do světla ohně vstoupil Colťák. Vyšel z černého lesa rychle a najisto jako duch. Tenhle tramp se v údolí vyzná, umí putovat tiše, beze světla, jen podle nočních stínů. Ale měl by mít na paměti, že my jsme velmi staří a musí se na nás pomalu. Například Měsíc hladu, který seděl u ohně vedle mně, leknutím vycenil sanice. Lidská cháska při tom pohledu omdlí nebo začne řvát. Ale Colťák je zvyklý na poměry a ohleduplný, nedal najevo, že by Měsíc hladu vypadal nějak nepatřičně, třeba ty jeho lebeční kosti a tak. Colťák mírně a pokorně, jak se na člověka sluší, pozdravil: „Ahoj, ahoj, všem vespolek ...“, a když se Měsíc hladu velkoryse posunul, sedl si ke mně na kamenný stolec. Přes moje koleno se naklonil do ohně ke žhavým oharkům a připálil si cigaretu. Bylo to takové synovské gesto plné důvěry, až mě to dojalo. Žhnoucí uhlíky ozářily Colťákovu tvář, rozechvělou, bledou a unavenou.

„Vyšáhli nás dole na campu,“ řekl Colťák. „Tak jsem utek ...“

Podíval se na mně, jakoby se za ta slova omlouval, ale hned zase sklopil oči. Nenápadným, skoro stydlivým pohybem mi z krabičky nabídl cigaretu. To nemusel. Kdyby věděl, proč za mé vlády táhnou přes tramské campy husté mlhy, tak by to nedělal. Ale bylo to další lidské gesto, které mě potěšilo. Colťákův příchod probudil kamarády, kteří odpočívali vzadu na pískovcové plošině pod převisem. První se k nám přihnul Měsíc růží a volal:

„To je Maruška? Už přišla ta holka pro jahody?“

Za Měsícem růží se zvolna a důstojně blížil Měsíc sněhu, a Měsíc vran ho úslužně podpíral. Měsíc sněhu je z nás nejstarší, čundroval prý pod převisem, když ještě krajem chodili mamuti a šerif Jack Aspirin. Alespoň to o sobě říká. Má oči pokryté jinovatkou, dlouhé bílé vlasy až k opasku, a při chůzi se opírá o hůl ze dřeva tisícileté sekvoje. To Měsíc růží nosí halapartnu, se kterou sem kdysi za starých válek přišel jeden nezvedený lancknecht. Halapartnu získal Měsíc růží, a ten lancknecht tady taky ještě někde bude.

„Jdu spát nahoru do skal,“ řekl Colťák. „Na camp se vrátit nemůžu, tam jsou teď ... tamti. Nevím, jestli stihli utéct kluci z osady. Tak já mizim, pardi. Měli byste uhasit oheň, je vidět až dolů, aby sem nepřišli taky ...“

Je to hodný kluk, ale má zbytečné starosti. Nahodil usárnu a zmizel ve tmě. Chvilku bylo slyšet sypání kamínků nahoře na stezičce nad námi, a pak byl zase klid. Přiložil jsem na oheň.

Ten druhý mládenec, který přiklopýtal z lesa za chvíli po Colťákově odchodu, potichu chodit neuměl. Nadělal tolik šramotu a míhání kulatého světla kolem sebe, že všichni kamarádi přišli zvědavě k ohni, kromě Měsíce trávy, který zůstal ležet zhulený pod převisem.

Druhý mládenec stanul hrdě ve světle plamenů, a hned bylo vidět, že s trampingem nemá nic společného. Nevypadal na to, že pole u nádraží je pro něj nekonečnou prérií a zdejší skály zlatokopeckým claimem. Nevypadal na nic rozumného, kromě výrazu překvapení ve tváři. Jistě čekal ve vandrácím lágru někoho jiného, než jedenáct starochů s holema a halapartnou. Ale vzmužil se. S lehkým přízvukem ironie nám popřál dobrého večera a v postoji autority začal vykládat něco o lidském nesouhlasu k táboření pod převisy. Že bychom měli odejít a nikdy se nevracet. A uhasit oheň. Znělo to nevychovaně, a jako ten, kdo sedí na kamenném stolci a je čas jeho vlády, jsem usoudil, že bych si měl připomenout, jak to tehdy před lety bylo s tou troufalou jednotkou ozbrojenců v temných uniformách. Ale byl to Měsíc lovu, kdo první přerušil mládencův proslav. Řekl důrazně:

„Ty si asi neuvědomuješ, hochu, že ti jde o kejhák!“

Uznale jsme se po Měsíci lovu podívali, a kamarádi dali pochvalným mručením najevo obdiv k jeho slovům. Měsíc lovu sice chodí do údolí na myslivecké bály, ale netušil jsem, že umí mluvit lidsky tak pěkně.

„Ty si asi neuvědomuješ, hochu, že ti jde o kejhák,“ opakoval Měsíc lovu s pobaveným úsměvem. Potěžkával sukovici.

Mládenec zrudnul a chopil se malého plechového znaku, který se snažil třímát před sebou. V té napjaté chvíli se v temnotě lesa ozvaly chrastivé kroky, a oheň ozářil dva muže, přicházející k nám. Muži byli oděni černě s jasně žlutým nápisem na hrudi, kolem pasu měli navěšené železné předměty. Doprovázel je velký srstnatý pes, který se svému pánovi vytrhl a s jásavým štěkotem se vrhl do náruče Měsíce lovu. Tahle zvířata ho vždycky zbožňovala.

„To zase není Maruška,“ reptal Měsíc růží.

Jak už jsem řekl, černě oděni muži byli dva. Starší a mladší. Starší hleděl přímo na mne, vždyť jsem to byl já, Měsíc padajícího listí, kdo seděl na kamenném stolci a komu v tomto čase patřila vláda šerifa. Jak jsme si zkoumavě hleděli do očí, poznal jsem, že ten muž ví, kde se ocitnul. Možná měl doma hodnou babičku, která mu o nás vyprávěla. Ale ať to bylo jakkoli, ten muž byl zkušený a na člověka nezvykle moudrý. Pokročil blíže k ohni, ani o píď neotočil hlavu směrem, kde seděl Měsíc hladu, kterému sanice dobrodružným napětím klepaly o sebe, a ostýchavě, podobně jako předtím Colťák, položil na kámen u ohniště krabičku cigaret.

„Tady jsem si dovolil, jestli se neurazíte,“ řekl ten muž, díval se přímo do mých očí a couval zpátky, „kdyby bylo ještě pár dnů slunečného počasí ... vzal bych děti na houby...“

Položil důraz na slovo DĚTI, nejspíš se dovolával mé shovívavosti. Zcela jistě nechtěl této

hvězdnaté noci přijít o kejhák. Velkomyslně, až přívětivě jsem pokýval na souhlas, abych tomu člověku ukázal dobrou vůli. I když ten taky nevěděl, co svou obětinou způsobí, jinak by mi nedával cigaret celou krabičku. Letos bude mimořádně mlhavý podzim! Pak už starší černooděncem jednal ve spěchu. Ani pohledem nezavadil o mládence s plechovým znakem. Velitelsky hvízdal na psa, který jen nerad opustil náruč Měsíce lovu, a oba černí vetřelci zapadli do lesa. Ještě jsme zaslechli hlasy:

„A co von? To ho tam s těma dědkama necháme samotného?“

„Zmlkni a padej pryč! To jsme spadli do pěcknejch...“

Dusavé kroky a míhání světel se ztratily v údolí, a pak zahučel odjíždějící motor. My všichni jsme se zadívali na opuštěného mládence, a Měsíc hladu vycenil sanice. Mládenec přešlápl, dal ruce v bok, pak ruce svěsil, a znovu si je dal v bok. Musel prožívat těžký vnitřní boj, ale my tu nejsme od toho, abychom mu to ulehčili. Nečekaně se od převisu připotácel Měsíc trávy, celý obrostlý břečťanem. Nevím, jak to dělá, že po něm ta rostlina tolik roste. Měsíc trávy srdečně mladíka objal a zvolal:

„Už ti došlo, mladej, že ti de vo kejhák?“

„Kejhák!“ opakoval Měsíc hladu a vesele chřestil žebry.

To slovo se nám zamlouvalo. Ale bylo na čase, abych vstal z kamenného stolce a přepustil vládu Měsíci sněhu. Ten ztrácel trpělivost, a proto následující náraz ledové vichřice byl tak zuřivý, že mládence odnesl zpátky do údolí i s plechovým znakem a břečťanem strhaným s Měsíce trávy. Svět se proměnil v kotel bílé vířící tmy a v hukot šílícího studeného vichru. Mráz trhal vrcholky stromů jako suchou trávu, tak jsme se zabalili do kožešin a přiložili na oheň. Nad námi ve skalách zašramotily kamínky a pěšinkou se dolů spustil promrzlý Colťák. Měl sníh na řasách a ruce zkroucené do tenkého batlu.

„Tam nahoře je strašná zima! Můžu se ohřát u vašeho ohně?“

Měsíc růží snaživě vyskočil a před Colťákem se objevil sluncem prohřátý plácek na spaní.

„Páni,“ vydechl Colťák. „vy tu máte teplo jak v létě!“

Měsíc růží se uculoval.

Colťák se zachumlal do spacáku a než usnul, zašeptal:

„Víte, že tady krásně voněj jahody?“

Vzal jsem krabičku cigaret, kterou jsem dostal od černého ozbrojence, a šel si zakouřit na pískovcovou plošinu pod převisem. Odtud je vidět daleko do kraje, daleko, někdy až do Grónska nebo na severní pól. Na plošině stál Měsíc sněhu, opíral se o hůl z tisícileté sekvoje, dlouhé bílé vlasy vlály ve větru a oči mu svítily jako hvězdy v zářivé zimní noci. U nohou mu odpočívalo stádo srnek, přivolané ze sněhové bouře. Přestože dole v údolí bylo mrazivo k nepřežití, stále k nám doléhal zděšený jekot a volání o pomoc. Ten mladík byl hotový nezmar. I Měsíc sněhu nad tím kroutil hlavou. Típnul jsem vajgla a zapálil další cigaretu, což způsobilo, že se od vrcholu západní polokoule začala blížit hradba listopadové mlhy. Něco mě napadlo.

„Co kdybychom toho hochu dovedli k domu, kde bydlí Maruška se sestrou a macechou? Když bude mít na krku starou chalupu a tři rozhádaný ženský, přejde ho chuť na toulání po nocích.“

Měsíci sněhu se to líbilo. Stáli jsme se srnkami nad údolím a poslouchali ječení toho mládence, které neutuchalo, ani když po něm Měsíc sněhu jen tak pro legraci házel jednu sněhovou lavinu za druhou. Zapálil jsem si další cigaretu. Letos bude mimořádně mlhavý podzim!